І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. в Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXIV. Ч. 221. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 15-го ЛИСТОПАДА (NOVEMBER) 1958 ЦЕНТІВ 12 CENTS TWO SECTIONS (SECTION 1) No. 221. VOL. LXV.

ЗДА ПЕРЕБУДОВУЮТЬ СВОЮ ҐЛЬОБАЛЬНУ МІЛІТАРНУ СТРАТЕГІЮ

Вашингтон. — Секретар оборони ЗДА Ніл Г. МекЕлрой, який на протязі останніх місяців відбув інспекцію американських мілітарних баз й інсталяцій, виступив на пресовій конференції, влаштованій у четвер 13 листопада, із з'ясуванням нових напрямних у ґльобальній оборонній стратеґії ЗДА. Згідно із заявою МекЕлроя, З'єдинені Держави Америки кластимуть відтепер головну вагу на інсталяцію далекосяжних (5,500-милевих) ракет на американській землі, бо, як показав досвід, баллістичні ракети середнього засягу (1500 миль), інстальовані здебільша на чужих територіях, виявилися не надто надійними для евентуальної оборони ЗДА. Тому теж уже в найближчому часі буде поширена і прискорена продукція далекосяжних керованих ракет і в зв'язку з цим у майбутньому буде обмежена, а то й зовсім припинена продукція ракет середнього засягу таких як Тор і Юпітер. Головний натиск буде покладений на продукцію міжконтинентальних баллістичних ракет, з допомогою яких можна б було вистрілювати нуклеарні стрільна на Совєтський Союз із самої таки американської території. Під теперішню пору в Кейп Канаверал випробовують далекосяжну ракету „Атлас", яка буде готовою до застосування вже на протязі найближчого року. Незабаром почнуть теж випробовувати на згаданій базі новосконструйовану ракету „Титан". Далекосяжні ракети заінстальовані на американській землі догідні ще й тим, що вони будуть під повною контролю американського військового командування, чого не може бути із ракетами середнього засягу, встановленими, наприклад, в Англії, чи в якійсь із інших европейських країн, де ракети середнього засягу мусять бути під спільною контролею, значить в диспонуванні і ЗДА і командування даної держави. В дальшому МекЕлрой сповістив, що, згідно з напрямними нової американської мілітарної стратеґії, людський склад Армії і Корпусу Морської Піхоти буде зменшений на дальших 55,000 вояків з тим, що більшу вагу буде покладено на озброєння, виряд і вишкіл військових з'єднань. Якщо йде про союзні збройні сили, то ЗДА будуть далі їх озброювати і вишколювати, щоб вони могли витримати перший наступ аґресії аж до часу, поки ЗДА не введуть в дію свого летунства, фльоти і своїх наземних збройних сил. Особливу увагу звернуть ЗДА на збільшення і зміцнення своєї воєнної фльоти, спроможної не тільки засоблювати усім потрібним наземні залоги і летунські та морські бази, але й теж паралізувати морські операції ворога.

Айзенгавер обстоює секретність продукції керованих ракет

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 13-го листопада підтримав летунство, яке відмовилось було вліті конґресовим інвестиґаторам переслати відпис докладного звіту, в якому критикувалося програму керованих ракет. Президент вислав листа до републіканського конґресмена Клер Е. Гофмана, в якому заявив, що це не буде в інтересі загального добра, щоб той звіт в цілості виявити головному контролерові Джозефові Кембеллові. Цей лист до Гоффмана відчитано на закритому засіданні підкомісії урядових інформацій в Палаті Репрезентантів, де зізнавав секретар летунства Джеймс Г. Даґлес, який відмовився видати в цілості згаданий звіт. Він казав, що виявлення цього звіту пошкодило б летунству, і тому не є воно „в загальному інтересі". Президент заявив, що це не принесе користи громадянству, коли воно довідається, які суґестії і рекомендації та сумніви були між фахівцями в летунстві в справі керованих ракет.

Католики і методисти закликають до підтримки десеґреґації

Вашингтон. — 13-го листопада римо-католицькі єпископи в ЗДА видали заклик до своїх вірних, в якому говорять про вирішальну, але розважливу підтримку расової десеґреґації. Єпископи апелюють до „відповідальних і здорово думаючих американців всіх віровизнань в усіх частинах країни, щоб відобрали мантію проводу від аґітаторів і расистів". В заклику читаємо: „Це є важливе, щоб ми діяли тепер і то рішуче. Всі мусять діяти спокійно, відважно і молитовно, поки ще не є запізно". Єпископи покликуються на писання покійного Папи Пія XII, який закликав до підтримки расової інтеґрації. Цей заклик виданий в імені цілої Римокатолицької Церкви в цій країні. — Того самого дня 13-го листопада Рада Методистських Єпископів в ЗДА в Сінсінаті, Огайо, одноголосно потвердила свою давнішу підтримку рішення Найвищого Суду ЗДА з 1954-року, згідно з яким окремі школи для білих і кольорових учнів уважається за незгідні з конституцією цієї країни. В резолюції методистських єпископів читаємо: „Ми щиро закликаємо всіх наших людей прийняти вирішення судів в добрій вірі. Також щиро похваляємо тих світських людей, пасторів і єпископів, які виявили християнську відвагу в критичних районах".

„РОСІЯНИ: ЗАБИРАЙТЕСЬ З УКРАЇНИ!"

„РАШІЯНС: ҐЕТ АВТ ОФ ЮКРЕЙН!" — із таким виписаним на численних таблицях та постійно скандованим гаслом взяла досить численна українська група участь у відомій демонстрації біля будинку совєтської делеґації до Об'єднаних Націй при Парк евеню і 68-ій вулиці в п'ятницю 7-го листопада ввечорі. Українська група демонструвала разом з мадярською, яка опісля мала деякі непорозуміння з сильним кордоном поліції, що охороняв будинок. До цих жалюгідних непорозумінь прийшло, як один із демонстрантів самочинно скористав з хвилевої нагоди та держаком від транспаренту вибив вікно в будинку, після чого поліція вимагала припинення демонстрації та розпорошила демонстрантів. На фото: фрагмент групи українських демонстрантів з прапорами і транспарентами. В демонстрації початково брали участь також росіяни, але опісля — згідно з одержаними інформаціями — відійшли, демонструючи в той спосіб проти гасла українських демонстрантів: „Росіяни, забирайтесь з України".

УВАН В КАНАДІ ПЕРЕДАЛА ГРАМОТУ ПРИЗНАННЯ ДЛЯ УНСОЮЗУ

Вінніпеґ, Канада. — Спеціяльну грамоту признання добродіям своєї фундації передала Українська Вільна Академія Наук в Канаді для Українського Народного Союзу під час ювілейної сесії з нагоди свого 10-річчя минулої неділі, 9-го листопада. Сесія відбулася в приявності около 100 осіб, була получена з виставкою книжок і видань УВАН та складалася з двох частин. У першій частині подано загальний огляд діяльности УВАН та огляд 10-ти літньої діяльности УВАН у Канаді, складання привітів від установ і організацій та вручення п'яти грамот Добродіям Фундації УВАН. Проф. Я. Рудницький, голова УВАН в Канаді, вручив на руки представника УНСоюзу В. Коссара, гол. контролера, грамоту з нагоди Ювілею УВАН для Українського Народного Союзу, як „Добродія Фундації УВАН у її Канадійському Відділі, за пожертви на видавничу діяльність УВАН у 1949-1958 у сумі $1,000". Гол. контр. В. Коссар, приймаючи грамоту, зазначив, що УНСоюз рік-річно асиґнує допомоги добродійним і культурним організаціям та студентству у тисячах долярів. Крім УВАН, постійні дотації від УНСоюзу одержує також друга українська наукова установа, Наукове Товариство ім. Т. Шевченка. Підносячи вартість і значення діяння обох українських наукових інституцій поза українськими землями, гол. контр. В. Коссар зазначив, що УНСоюз піддержував і буде піддержувати ці і другі культурні, виховні, церковні і добродійні установи і організації, які є творчими і підносять ім'я і престиж українського імени. В другій частині Ювілейної Сесії УВАН, проф. К. Кардинал з Манітобського Університету виголосив доповідь п. заг.: „Українці і канадійська мозаїка", за яку одержав рясні оплески від присутніх. Цю частину переводив проф. д-р Павло Юзик з Манітобського Університету, який є містоголовою УВАН Канади. Окрім згаданих, у Президії Ювілейної сесії УВАН були: заст. голови д-р М. І. Мандрика і ген. секретар інж. М. Боровський, який здавав звіт з діяльности УВАН Канади.

Сенатор Джансон поїде на конференцію з нововибраним мехіканським президентом

Вашингтон. — Державний департамент просив провідника демократичної більшости в Сенаті сенатора Линдона Б. Джансона, щоб поїхав до столиці Мехіко і там обговорив проблеми Західньої півкулі з новообраним мехіканським президентом Адольфом Льопезом Матеосом. Сенатор Джансон має їхати до Мехіко ще цього місяця. В конґресових колах уважають, що вислання сенатора Джансона до Мехіка свідчить про те, що уряд президента Айзенгавера бажає тісніше співпрацювати з партійними провідниками при вирішуванні справ, які відносяться до країн Латинської Америки. Це вже другий раз державний департамент в цьому тижні звертається з пропозицією до сенатора Джансона, бо недавно ще державний секретар Джан Ф. Доллес повідомив, що сенатор погодився промовляти в Об'єднаних Націях в обороні резолюції про використовування космічних просторів тільки для мирних цілей.

Кубинські повстанці почали нову офензиву проти урядових військ

Гавана. — Кубинські повстанці повідомили 12-го листопада, що почали нову офензиву проти урядових військ президента Батісти в провінції Орієнте. Згідно з цим повідомленням вже здобуто кілька містечок і ведеться завзята боротьба за місцевості в трикутнику між містами Маярі, Пальма Соріяно і Гантанамо. Кастро наказав своїм відділам уважати всі заселені місцевості за „відкриті міста" і не займати їх, щоб не спричиняти втрат між цивільним населенням, яке не мішається до боротьби. Повстанське радіо говорить, що втрати урядових військ становили 50; команда армії повідомляє, що повстанці коло Позо Вієхо в провінції Орієнте втратили вбитими 20 осіб, та залишили зброю й амуніцію.

● **Апеляційний суд в Олбані** вирішив, що Макс Шустер, батько вбитого невідомим злочинцем Арнолда Шустера, має право старатися про відшкодування від управи міста Н. Йорку за те, що вона не охороняла його сина. А. Шустер повідомив поліцію про те, де жив Віллі Саттон, який втік із в'язниці. Поліція заарештувала Саттона, а через три тижні після того, невідомий злочинець застрелив Арнолда Шустера.

В АМЕРИЦІ

● **Крайова Рада Безпеки в Шикаґо** закликає всіх своїх членів (бизнесові і промислові концерни) влаштувати цього року свої передріздвяні прийняття без алькоголю, або з мінімальною його кількістю, щоб зменшити число нещасливих випадків в автомобільних та інших катастрофах. Вже обчислено, що в Шикаґо на „Крісмес парті" цього року споживуть алькоголю на 14% менше як минулого року.

● **Віце - президент Ричард М. Ніксон** відпочиває в Маямі на Флориді. Цими днями він мусів піти до дентиста. Віцепрезидент навіть не зчувся, коли зробили йому операцію, і дентист мусів показати йому зіпсутий витягнений зуб. Розмовляючи з дентистами і обслугою, Ніксон хвалив свою жінку Пет за її відважну поведінку в Венесуелі, коли юрба обкидала їх камінням.

● **Пані Айзенгавер** запросила 45 представниць різних держав у Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй на прийняття в Білому Домі, яке відбудеться 20-го листопада.

● **Провідник демократичної більшости в Сенаті**, сенатор Линдон Б. Джансон, заявив, що він нікого не запрошував до себе в Тексас з нововибраних демократичних сенаторів. Але сенатори - демократи, які 4-го листопада вперше були вибрані на ці становища, заявили, що старатимуться побачитися з Джансоном ще перед 7-им січня, і тому вирішили поїхати до Тексасу.

В Сієйтлі закінчилась конференція 18-ох держав пляну Коломбо

Сієйтл, Вашинґтон. — В четвер 13 листопада тут закінчилась конференція так званої Дорадчої Комісії Коломбійського пляну, з участю 18-х держав, у тому числі 15-х держав південної і південно-східньої Азії та Океанії, які користають з того господарського пляну. Конференція тривала від 10 ц. м. і мала за учасників — міністрів даних країн. Головою конференції, як представник держави-господаря, був державний секретар Джан Фостер Доллес. В оприлюдненому кінцевому комунікаті стверджується, що теперішні часи вимагають дальше активне підтримування господарського розвитку малорозвинених країн. Підкреслювано потребу головно в технічній допомозі. Стверджено, що в останньому році країни, охоплені пляном Коломбо, отримали кругло $1 більйон господарської допомоги, а за останніх 8 років — кругло $5 більйонів, з чого самі З'єдинені Держави дали коло $4 більйони. Плян Коломбо має свою назву від столиці Цейльону, де в 1950 року відбулась перша конференція, що заснувала ту організацію. Теперішня конференція в Сієйтлі була 10-та з черги. Рішено відбути найближчу конференцію у 1959 році в Індонезії.

Совєти дещо поступились на атомовій конференції в Женеві

Женева. — Голова совєтської делеґації на Женевській конференції в справі припинення експериментальних атомових вибухів, Семьон Царапкін, заявив на засіданні в минулу середу 12-го ц. м., що Совєти не настоюють на негайному підписанні договору про припинення атомових вибухів, ще поки розглянено технічні подробиці, як увести в життя контрольну систему, щоб не порушити того договору. За пресовими коментарями, совєтська делеґація нібито погоджується, щоб одночасно підписати обидва договори, про припинення атомових вибухів і про заведення контрольної системи, але настоює, що б ЗДА й Англія негайно погодились у принципі на пред'явлений Совєтами проєкт договору, за яким відкликується атомові досліди „раз на все". Таке становище Совєтів означає вже „концесію" остільки, що до цього часу Совєти взагалі відмовлялися від приступлення до обговорювння справи самої контролі. Все ж, совєтське становище і надалі для західніх держав не сприйнятливе, бо вони не хочуть зобов'язатися вже тепер до припинення „раз на завжди" атомових дослідів, коли не почала функціонувати міжнародна система контролі і не відомо, чи і як Совєти в практиці дозволять на заведення і на совєтській території.

Ґомулка продовжує протинімецьку кампанію

Варшава. — Вернувшись з своєї 18-тиденної візити в Совєтському Союзі, Владислав Ґомулка виголосив на партійному вічі в Палаці культури в Варшаві в минулу середу 12 ц. м. одногодинну промову, в якій пояснював однозгідність польської закордонної політики з совєтською та атакував Західню Німеччину і держави Заходу у тому самому тоні, як це в минулий понеділок робив у Москві Хрущов. Ґомулка твердив, що самі західні держави постійно порушували Потсдамський договір з 1945 року і тому той договір, що ґарантував 4-державну відповідальність за Берлін, — не важний. Ґомулка таврував Західню Німеччину за її здогадний мілітаризм, а про Аденауера говорив, як про того канцлера, що тільки раз-у-раз побільшує армію „і мріє про новий похід Німеччини проти Сходу". Однак Польща — кричав Ґомулка — тепер не є одинока, вона має сильних союзників в постаті Совєтського Союзу і інших „соціялістичних держав".

Англія продовжуватиме плян тридержавної конференції в справі Кипру

Лондон. — Англійський уряд використає дебату над справою Кипру в Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй на те, щоб продовжувати заходи для переведення спільної конференції з Грецією і Туреччиною у справі Кипру. У цій справі прем'єр Гаролд МекМіллен склав заяву перед англійським парляментом. Він запевняв, що ця конференція не відбулась до цього часу тільки „через непорозуміння" та що підготовчі заходи переведені в цій справі на терені НАТО, не пішли намарне. Водночас МекМіллен боронив 7-річної „тридержавної відповідальности" за Кипр, як перехідної стадії до тривкої політичної розв'язки. Заява МекМіллена стрінулась з прихильною опінією від соціялістичної опозиції, яка гостро атакує уряд у зв'язку з хвилею нового кривавого терору збоку грецько - кипрської підпільної організації. МекМіллен пояснював теперішню тактику грецьких революціонерів — стосувати індивідуальний терор супроти цивільних англійських чоловіків і жінок, стріляючи їх з-позаду або з засідки — прогрою кипрських партизанів в одвертій боротьбі проти війська і адміністрації.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Провінціональний З'їзд КУК** відбудеться у днях 13-го і 14-го грудня 1958 в Торонті. У З'їзді візьмуть участь представники Централі КУК з Вінніпеґу. Організатори цього З'їзду є Відділ КУК у Торонті, а підготовча праця до З'їзду вже почалася у всіх Відділах КУК провінції Онтаріо.

● **Доповідь Всеволода Голубничого** на тему „Проблеми історії Радянської України після 1940 року" відбудеться в суботу, дня 15 листопада ц. р., о год. 6.30 у приміщенні Українського Інституту в Америці (2 Іст, 79-та вулиця). Відбудеться доповідь в рямцях наукового засідання комісії УВАН у ЗДА для дослідів над пореволюційною Україною і Совєтським Союзом.

● **В Літературно - Мистецькому Клюбі у Филаделфії** відбудеться в суботу 22 ц. м. вечір, присвячений політиці, літературі і мистецтву. Доповідачами виступлять ред. Іван Кедрин-Рудницький („З проблем української політики"), Юрій Дивнич - Лавриненко („Чи входить сучасна українська література в світову літературу?") і артист-мал. Петро Меґик (про сучасне малярство). Кожна доповідь передбачена на 25—30 хвилин. Після доповідей — дискусія і товариська гутірка.

● **Мішаний хор „Кобзар" і філармонійна оркестра з Филаделфії** під орудою Антона Рудницького виступлять з цілком новою програмою на своїх концертах 29 ц. м. у Филаделфії в залі Тави Голл і 7-го грудня ц. р. у Ню Йорку в залі Фешен Інституту. У програму концертів входять м. і. з українського репертуару кантата Миколи Лисенка „Радуйся ниво", уривки з опери Антона Рудницького „Довбуш", а з міжнародного репертуару — марш з опери „Аїда" Верді та Вальс Йогана Штравса. Солісткою виступить челістка Зоя Полевська при супроводі її батька проф. Миколи Полевського. Концертмайстер — Дарія Кузик із Трентону, при фортепіяні пані Лідія Вульба й Роксоляна Огродник.

СОВЄТИ ОБІЦЮЮТЬ СВОЇМ ГРОМАДЯНАМ ДОБРОБУТ У 1970 РОЦІ

ПЛЯН НОВОЇ СОВЄТСЬКОЇ 7-РІЧКИ ГОВОРИТЬ ПРО ЗБІЛЬШЕННЯ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ НА 80%

Москва. — У проголошеному пляні нової совєтської семирічки говориться про побільшення загальної промислової продукції в Совєтському Союзі протягом найближчих сьоми років на 80%. Першенство матиме надалі важкий промисл, проте совєтський уряд запевняє, що громадяни СССР матимуть „краще життя". Кремлівські володарі обіцюють, що в Совєтах запанує найвища життьова стопа, але щойно — у 1970 році! Зате, за совєтськими паперовими обрахунками, в 1965 році Совєти матимуть продукцію „на голову" — себто, рахуючи на кожного мешканця — вищу, ніж така ж продукція в Західній Европі. 7-річний плян обіцює „наздігнати і перегнати" світову продукцію у 1970 році. Щоб осягнути зріст промислової продукції на 80% протягом 7-х років, Хрущов запропонував у пред'явленому ним пляні нової 7-річки таку інвестиційну програму, яка рівнялась би „майже" всім інвестиціям, зробленим за 41 рік комуністичного володіння. Сільсько - господарську продукцію пропонується збільшити на 70%. Особисті прибутки підсовєтських громадян нібито зростуть у тому часі на 65% — 77%. 7-річний плян подає докладно цифри проєктованого зросту продукції в різних ділянках важкого промислу, а то сталі, заліза, нафти, електричної енерґії, вугілля і т. д. Хрущов обіцює підвишку платень службовикам в адміністраційно-державному апараті та в фабричній бюрократії на 40% і таку саму підвишку зарібків робітників на колгоспах. Бюрократичний апарат на державному утриманні має зрости до 1965 року до 66 мільйонів осіб. „Рай", який має настати в Совєтах, охоплює збудування — на папері — протягом найближчих сьоми років 15 мільйонів міських помешкань і 7 мільйонів сільських будинків. Населення СССР, яке за офіційною статистикою нараховувало в квітні 1956 року 200,200,000 осіб, зростатиме щороку по кругло 3,000,000 душ. Водночас 7-річний плян передбачає драстичні шкільні реформи під кутом потреби більше рук до праці у фабриках і в хліборобстві. У принципі всі юнаки і дівчата від 16 року життя обов'язані працювати, а засаднича освіта буде обмежена до вісьмох років. Тільки дуже талановиті учні зможуть безперервно проходити до вищих цкіл. Зрештою, робітники зможуть доповнювати освіту на вечірніх курсах або кореспонденційним шляхом. Плян 7-річки ставить у перспективу 7-годинний день праці в установах і фабриках та 6-годинний день у копальнях. Хрущов згадує, що йому „піддавали думку" про введення 5-денного тижня праці, але не займає становища до тієї — давно в Америці практикованої — норми.

Новий 7-річний господарський плян представлено Хрущовим на пленарному засіданні Центрального Комітету компартії СССР в минулу середу ц. р. та проголошено його в „Ізвєстіях" в четвер 13 листопада 1958. Центральний Комітет має дискутувати і схвалити його, як звичайно, під диктатом партійної кліки. Конґрес компартії СССР має відбутись в січні 1969 року.

Хрущов зараховує Булґаніна до „антипартійної групи"

Москва. — Нікіта Хрущов уперше публічно й офіційно назвав свого довгорічного „сопутника", колишнього прем'єра й колишнього міністра військових справ маршала Ніколая Булґаніна — своїм ворогом, врахувавши його до членів „антипартійної групи". Хрущов зробив це нібито мимоходом, перепачкувавши ту заяву в свому звіті про новий совєтський господарський 7-річний плян. Обороняючи правильність своєї дотеперішньої політики, Хрущов згадав про „шкідливу активність антипартійної групи", при чому вичислив за чергою таких її членів: Георгій Маленков, Лазар Каґановіч, В'ячеслав Молотов, маршал Булґанін і Димитрій Шепілов, „який приступив до них". Нічого більше про провини Булґаніна і його теперішнє перебування Хрущов не сказав. Газети пригадують, що всі названі, крім Булґаніна, втратили свої державні і партійні становища в липні минулого року. Булґаніна призначено спершу директором державного банку в Москві, а потім заслано до Ставрополя. Всі інші члени „антипартійної групи" порозкидувані по віддалених місцях СССР на підрядних становищах. Молотов, який став амбасадором в Зовнішній Монголії, показався знову в столиці тієї відсталої далекосхідньої країни, Улян Батор, виголосивши там 7-го листопада ц. р. промову.

У СВІТІ

● **Папа Іван XXIII**, прийнявши на довшій авдієнції канадійського прем'єра Діфенбейкера, розмовляв з ним французькою мовою, якою Папа володіє не гірше від своєї рідної італійської. У своїй промові до групи різнонаціональних духовників, паломників із Франції, Ірляндії і інших країн Папа виправдувався, що він ще „побоюється" промовляти поанглійськи, однак закордонні журналісти звернули увагу на те, що в його бібліотеці є багато англійських книжок. Здогадуються, що Папа, хоч має 76 років, старається поглибити своє знання англійської мови, щоб приймаючи англомовних дипломатів, обходитися без перекладача.

● **Архиєпископа Джованні Урбані з Верони** покликали до телефону на розмову з далекої віддалі. Піднявши слухавку, він почув: „Тут говорить Папа". Іван XXIII особисто зателефонував до свого колишнього співробітника, щоб повідомити, що він призначив його на становище архиєпископа-патріярха Венеції, яким він був перед своїм вибором на Папу.

● **Німецький суд в Гамбурґу** рішив вислати до Америки суддю Гайнріха Бакена, щоб він переслухав у ЗДА деяких осіб із колишнього царського двору Миколи II і перевірив правильність твердження Анни Андерсон, що вона — велика княжна Анастасія Романова. Анна Андерсон має тепер 57 років і живе у Шварцвальді, в Німеччині. Зокрема, суддя Бакен має переслухати в Ню Йорку пані Герман Дуд. (колишню велику княжну Ксеню) та сина колишнього царського лікаря Боткіна. Німецький суд розглядає претенсію Анни Андерсон на грошову спадщину дому Романових.

● **У Ливані** прийняли на службу коло 180 поліціянтів, які під час громадянської війни разом із зброєю перейшли були на бік опозиційної „приватної армії". Проте, уряд рішив не приймати назад дезертирів із війська та військової жандармерії.

● **У Румунії** відновили статтю карного кодексу, за якою карається смертю осіб за „зв'язок" з ворогами народу". Під цю статтю кожночасно можна підтягати кожний контакт румунського громадянина з будьяким по західньому боці залізної заслони. Зокрема, кара смерти загрожуватиме за аґітацію за проголошення Румунією „невтральности". Невтральність утотожнюється за залізною заслоною з ворожістю до Москви.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА БЕРЛІН

Фурія холодної війни, що гуляє по світі малощо не від першого дня після закінчення останньої гарячої світової завірюхи, закрутилась тепер знову — як свідчать останні позідомлення — на Берлінom, одним з найбільш невральгічних пунктів у теперішній світовій ситуації. Ще недавно, заледве кілька місяців тому, очі світу були звернені з тривогою на Середній Схід, де волосок, на якому висить ілюзія миру, міг кожної хвилини урватись. Опісля міжнародну увагу притягнули до себе відгуки стрілів комуністичних гармат на острови Квімой і Матсу у Формозькій протоці. Тепер прийшла черга знову на Берлін.

Справа почалася, як звичайно, від заяви совєтського диктатора Хрущова, виголошеної на початку цього тижня з нагоди відвідин у Москві комуно-польської делеґації. У цій заяві московський диктатор подав до відома, що Совєтський Союз плянує закінчити свою окупацію східньої частини Берліну і передати всю владу над нею і всі комунікаційні лінії до Берліну сателітному урядові Східньої Німеччини. При цій нагоді видвигнув він у відповідній формі вимогу, щоб і західні альянти закінчили окупацію західніх частин колишньої столиці німецького Райху. З цього почалася публічна дискусія і, можна сподіватися, менш публічне, але більш практичне поготівля „на всякий випадок". Заява Хрущова означала б, що західні альянти, на випадок переведення її в життя, мали б до діла зі східньо-німецькими комуністичними манекенами, яких вони не визнають і руками яких Москва могла б вибирати каштани з вогню. Захід зареаґував на це дуже гостро, а західньо-німецький уряд навіть видвигнув можливість зірвання дипломатичних відносин з Москвою. Намагання маріонеткового східньо-німецького прем'єра Ґротеволя злагідити ситуацію заявою, що Берлін „не є головною проблемою", а що „головним питанням є порозуміння між німцями для збереження миру", — не мало більшого впливу.

Такий розвиток подій спонукав багатьох політичних аналітиків і коментаторів шукати і встановити відповідальність за таку ситуацію альянтів у Берліні, яку відомий коментатор „Ню Йорк Таймсу" Артур Крок влучно порівнює з малярем, що почав малювати долівку від дверей і сам себе припер до стіни в безвихідне положення.

Найгірше, що на базі теперішніх даних і відомих фактів досить важко уточнити цю відповідальність. З опублікованих досі документів можна встановити тільки те, що альянти самі загнали себе в берлінський кут. Вони погодилися на окупацію большевиками німецького обширу довкола Берліну і на спільну окупацію самого Берліну, але при цьому не забезпечили собі договірно комунікаційного зв'язку, поклавшись на „словесне порозуміння" між західніми і совєтськими військовими командантами.

Досі опубліковано чотири головні авторитетні праці про події, що відносяться до ситуації в Берліні: спомини тодішнього англійського прем'єра Черчилла, спомини тодішнього альянтського головнокомандувача і теперішнього американського президента Айзенгавера „Хрестоносний похід в Европі", спомини англійського команданта вайкавнта Монтґомері та „Щоденник Форестала", колишнього секретаря фльоти і опісля першого американського секретаря оборони. З цих споминів виходить, що між альянтами і совєтами було якесь домовлення про окупацію большевиками німецької території на 200 миль на захід від Берліну. Далі з цих споминів виходить, що Черчилл і Монтґомері були рішучіші в справі Берліну і натискали, щоб це місто разом з прилеглою територією окупували альянти, але Рузвелт був „байдужий", а для тодішнього ген. Айзенгавера, згідно з твердженням маршала Монтґомері, Берлін став „нічим іншим, як тільки географічною місцевістю". Форестал у своїх споминах твердить, що Джеймс Гопкінс, головний дорадник президента Рузвелта в тому часі, рекомендував Рузвелтові погодитися на совєтську окупацію Берліну, але під умовою, що альянти матимуть до нього ґарантований вільний доступ. Проте, цієї ґарантії Америка не вимагала, бо — згідно з твердженням Форестала — „в наставленні Рузвелта, Гопкінса, Айзенгавера та інших переважала думка, що вони не матимуть клопоту у взаєминах з росіянами . . ."

Очевидно, що ці твердження не вичерпують і навіть з ловною точністю не вияснюють проблеми. Її зможе вияснити колись тільки історик, що матиме вгляд у всі джерела та документи осіб, що грали рішальну ролю під час і безпосередньо після другої світової війни. Сьогодні можна ствердити ,що Берлін є лише одним із багатьох кардинальних промахів ,що їх зробили альянти у своїх взаєминах зі Совєтами, та які тепер гірко спокутує світ.

ЛІБЕРАЛИ В ОБОХ ПАРТІЯХ ЗДА

У перших же коментарях після виборів 4 листопада ц. р. вказувано на подробицю, що впадала в очі: хоч взагалі переможцями у виборах вийшли демократи, проте як в Демократичній, так і в Републіканській партії виграли „ліві", а програли „праві". Очевидно, що ті поняття, застосовані до американських партій, мають інший зміст, аніж деінде, зокрема в Европі, бо тутешня „лівість" не має нічого спільного з соціялізмом. Тому куди краще називати демократів із північних і західніх стейтів „ліберaлами" з уваги на їх расову толерантність і позитивне ставлення до проблеми скасування сеґреґаційних бар'єрів, у протилежність до „консервативних" демократів із південних стейтів, які звуть себе традиціоналістами, а насправді є впертими прихильниками расового поділу. Рахують, що до Сенату, де демократи матимуть тепер більшість щонайменше 26 мандатів (залежно від висліду виборів на Алясці), ввійшло яких 13 здекларованих „лібералів". Ще більший їх відсоток у Палаті Репрезентантів, бо стан посідання південних консерватистів в Конґресі більш-менш зберігся той самий, зате демократична перемога стосувалась якраз міських і фармерських виборчих округ у північних і середніх стейтах. Відомо, що більшість демократів у Палаті Репрезентантів підскочила з 35 мандатів до 128.

Ще яскравіше пересунення „наліво" в Республіканській партії. Не вернулось до Сенату шість республіканців із колишньої „старої ґвардії" покійного сен. Тефта. Сенаторів Стайлеса Бриджеса з Ню Гемпширу і Баррі Голдвотера з Арізони вважають єдиними уцілілими репрезентантами правого „ортодоксального" крила Республіканської партії. Зате ліберальне крило так званих Айзенгаверових республіканців сильно скріпилось вибором у ст. Ню Йорк сенатора К. Б. Кітінґа, тим паче, що другий республіканський сенатор з Нюйоркського стейту, Джекоб Джевітс, — так само „ліберал". Моральна позиція „модерних республіканців" Айзенгавера тим сильніша, що під гаслом лібералізму переміг у виборах губернатора в стейті Ню Йорк Нелсон Рокефеллер, а прогру республіканців у виборах приписується головно тій „старій ґвардії", яка послаблювала адміністрацію Айзенгавера своїм опозиційним становищем в Конґресі.

Партійна аритметика і внутрішньопартійні ідеологічні нюанси мають поважне практичне значення. Це виявилося в останніх днях кількома знаменними виступами. Наприклад, сенатор Джордж Д. Ейден з Вермонту, ліберальний республіканець, публічно скритикував дотеперішній склад Політичної комісії Республіканської партії, зажадавши численнішої в ній репрезентації ліберального партійного крила, згідно з новим обличчям партійної репрезентації в Конґресі. Ще більшого розголосу набрала заява кол. губернатора й кол. члена адміністрації Айзенгавера, Гаролда Стассена. Вийшовши два дні тому з авдієнції у през. Айзенгавера, на яку він зголосився в невідомій ближче справі, Стассен, у розмові з журналістами, назвав чотирьох республіканців, які, мовляв, мають найкращі шанси перемогти в президентських виборах 1960-го року. Він вичислив — за чергою — згаданого нюйоркського ґубернатора Нелсона Рокефеллера, колишнього демократа, який перейшов до табору „ліберальних республіканців", секретаря фінансів Роберта Андерсона, секретаря внутрішніх справ Фреда Сітона та амбасадора ЗДА в Об'єднаних Націях Генрі Кебота Ладжа. У цьому списку він свідомо і пляново проминув віце-президента Ричарда Ніксона, що його ще донедавна всі вважали за безконкуренційного кандидата Республіканської партії на президента у виборах 1960 року. Хоча Гаролд Стассен відомий як персональний антаґоніст Ніксона і публічно виступав проти його кандидатури ще в 1956 році, проте цю його теперішню атаку проти Ніксона треба вважати за характеристичний наслідок останніх виборів. Хоч Ричард Ніксон найльояльніше підтримував політику „середини дороги" Айзенгавера, він усе ж рахується в очах республіканських лібералів типу Стассена — „правим". І тому часописи передбачають, що на передвиборчій конвенції Республіканської партії матиме місце гостра боротьба за особу кандидата на президента.

Лідерами демократичної більшости в Конґресі будуть ті самі політики — Линдон Джансон у Сенаті і Сем Рейбирн у Палаті Репрезентантів. На місце сен. В. Новленда, що програв у Каліфорнії, прийде на лідера республіканської меншости в Сенаті за правом сеньйорату сен. Е. М. Дірксен, а в Палаті Репрезентантів залишиться Джозеф В. Мартін з Мессачусетсу. Автоматично зросла повага сен. Л. Джансона. Характеристичне для американських відносин: щоб ще підвищити цю повагу свого „противника", державний секретар Доллес призначив сен. Л. Джансона додатково репрезентантом ЗДА в Об'єднаних Націях з просьбою виступити там для задокументування двопартійної закордонної політики. І сен. Джансон негайно відповів, що це для нього „честь". Прийшов ще один доказ, що всі зміни політичного обличчя нового Конґресу не вплинуть на зміну обличчя американської закордонної політики, особливо ж політики супроти Совєтів і міжнародного комунізму. Хрущов з сарказмом говорив про Рокефеллера, як ніби негідного репрезентанта американських робітників. В уяві большевицьких вождів не може вміститись, що можна бути мільйонером і водночас дійсним лібералом, свідомим прихильником найдальших соціяльних реформ. Сенатор Линдон Джансон, хоч із південного стейту Тексасу і хоч персонально також мільйонер, — проте він, також людина ліберальних поглядів, противник расового поділу, прихильник всебічної допомоги закордонові й поміркованої митної політики. І хоч він лідер переможної Демократичної партії в Сенаті, отож противник існуючої республіканської адміністрації, проте ніколи публічно не критикував державного секретаря Дж. Ф. Доллеса і напевно в усіх важливіших справах закордонної політики ЗДА і надалі буде підтримувати Айзенгавера-Доллеса так само, як це робив досі. І це також не може вміститися в большевицьких головах.

СВЯЩЕНИК, ПІДПІЛЬНИК І ФІЛЯНТРОП

Признання цьогорічної Нобелівської Нагороди Миру поставило в осередку уваги всього світу людину, скромну і майже невідому не тільки громадській опінії західнього світу, але й навіть ширшим колам власного громадянства.

Лавреатом миру на 1958 рік став бельгієць — Домінік Жорж Анрі Пір, священик Чину оо. Домініканів і суспільний діяч, активний головним чином з ділянці допомоги для втікачів. Сторінки його чернечої біографії записані не тільки священичою діяльністю і філянтропійними ділами. Під час гітлерівської окупації о. Пір разом з іншими бельгійськими патріотами пішов у підпілля, в конспіративну збройну боротьбу із загарбником. Там був він не тільки, як капелян, але й як організатор розвідчої сітки, створеної для допомоги альянтським военним силам. За свої заслуги в організуванні резистансу о. Пір — доктор теології і колишній професор моральної і релігійної філософії — одержав найвищі військові відзначення: бельгійський Военний Хрест із Пальмами і французький хрест Почесного Леґіону.

Цьогорічной лавреат миру о. Пір народився 10 лютого 1910 р. в бельгійському місті Дінант і в молодості захоплювався клясиками і філософією. Вступивши до домініканського монастиря у Гю, в Бельгії, він продовжував там свої філософічні студії і в 1936 році завершив їх осягненням докторату в домініканському університеті „Коледжіо Анджеліко" в Римі в 1936 році. На священика висвячено його в 1934 році. Після закінчення студій у Римі студіював ще суспільні та політичні науки у Лювенському університеті в Бельгії. З 1937 року до війни викладав моральну філософію і соціологію у Гюйському монастирі.

Ділянкою суспільної опіки о. Пір зацікавився практично вже під час другої світової війни, коли треба було рятувати бельгійських і французьких дітей, жертв гітлерівської окупації, але особливу активність в цій ділянці виявив і незвичайних успіхів добився у допомоговій акції для непрацездатних „переміщених осіб", — усіх тих, що не змогли переселитися з огляду на вік чи на хворобу до інших країн світу і залишилися по захистах і таборах доживати в злиднях решту свого життя.

Зайнявшись у 1949 році, на прохання аґенції ОН, допомоговою акцією для т. зв. „твердого ядра" втікачів (здебільша із країн окупованих Москвою), о. Пір повів її за власним пляном і системою, не маючи спочатку ніяких засобів і фондів. Для успішного здійснення поставлених собі завдань він створив окрему організацію, відому під назвою „Допомога для Переміщених Осіб", розвиваючи її діяльність в трьох рівнобіжних напрямках. Головну увагу о. Пір звернув найперше на збирання потрібних фондів, і з допомогою приватних листів, звернень та закликів, розсиланих до людей доброї волі в усьому світі, добився незвичайних успіхів: за самий тільки 1958 рік зібрав 10,500,000 долярів на підтримку реалізованого ним діла. Водночас із збиранням фондів о. Пір почав здійснювати окрему програму „об'єднання родин", розкинутих по країнах вільного світу, з допомогою листування і дарунків. Для цієї мети він зорганізував спеціяльний „список опікунів" (спонзорів), на який вписалося досі 15,000 західньо-европейських родин. Завдання кожної такої родини-опікуна вдержувати, з допомогою листування чи посилання дарунків, зв'язок із однією родиною з-поміж втікачів

Другою ділянкою харитативної діяльности о. Піра є акція поселювання втікачів-залишенців, особливо осіб старшого віку, в невеликих оселях, що їх названо „Европейськими селами". Досі створено п'ять таких сіл — в Ей-ля-Шапелі і в Авґсбурґу в Німеччині, у Бреґенці в Австрії, біля Брюсселю в Бельгії та в Зарщині. Дві такі оселі мають бути збудовані в Норвегії. В досі збудованих „Европейських селах" знайшло приміщення і можливість працювати та вести нормальне людське життя яких 800 переміщених осіб.

Третьою частиною харитативної програми, здійснюваної організацією о. Піра, є будування домів для залишенців старшого віку. Досі збудовано вже чотири таких доми, в кожному з яких перебуває до 200 осіб.

Головною кватирою організації „Допомога для Переміщених Осіб" є монастир оо. Домініканів у Гю, в Бельгії, де стало перебуває о. Домінік Жорж Анрі Пір. Приміщена ця головна кватира в скромно влаштованій монастирській кімнаті. Телефон та авто для поїздок — постійні помічники о. Піра. Признану йому і зв'язану із нагородою Нобеля грошову суму (41,420 долярів) о. Пір трактує тільки, як дотацію для очолюваної ним допомогової організації, і вірить, що ця нагорода влегшить йому збіркову акцію у користь залишенців.

Надання Нагороди Миру о. Пірові (нагороду цю призначає щороку Нобелівська комісія, визначена шведським парляментом) визнано у світі, з одного боку, як признання для здійснюваної о. Піром ідеї братерства поміж народами і з другого — як моральну підтримку для допомогової акції, веденої вільним світом у користь втікачів — трагічних жертв комуністичної тиранії й агресії.

Д-р Яр. Рудницький

ПАМ'ЯТІ ПРОФ. І. ПАНЬКЕВИЧА

Дня 25-го лютого 1958 р. помер у Празі визначний український мовознавець і дослідник літератури, професор української філології в Карловому університеті, д-р Іван Панькевич, проживши 70 років працьовитого життя. Вихованець віденської славістичної школи, учений високого рівня, визначний педагог і людина багатьох чеснот, Панькевич присвятив своє життя передусім українській діялектології й у цій ділянці дав дві монументальні праці: (друковану в 1938 р.) книгу „Українські говори Підкарпатської Руси й суміжних областей" (видання Слов'янського Інституту в Празі) та ненадрукований досі рукописний словник українських закарпатських діялектів. Десятки інших праць, друкованих у відомих славістичних журналах, а то й окремо, здобули Панькевичеві тривке ім'я в науці серед своїх і чужих. Найближче стояв він до покійного проф. Івана Зілинського, що, до речі, дуже високо його цінив. В рр. 1940-1945 підписаному довелося працювати з ним у Празі, і з того часу залишився по ньому якнайкращий спогад не тільки вченого, але людини, обдарованої здібностями, пильної й точної в своїй праці, чесної й доброї під кожним оглядом.

Хоч Панькевич відомий у науці передусім як діялектолог та літературознавець, проте й українське мовознавство (ономастика) завдячує йому цінні причинки. У багатьох своїх працях він заторкував особові й місцеві назви, але не присвячував їм окремого місця в студіях. Щойно в 1928 році він виступив з першою ономастичною статтею в науковій літературі, а саме в Ювілейному Збірнику М. Грушевського (Київ, 1928, стор. 687-688) під наголовком „Кілька уваг до пояснення прізвища боярина і перемиського воєводи Дмитра Детька". В цій статті автор переконливо пояснює прізвище „Детко" не як досі „дядько" — „дедько", а діялектичними формами займенника „дехто", „дахто", що широко відомі в Карпатах у формі „датко" — „детко", значить із переставкою (метатезою) „кто" в „тко". „Се прізвище, — каже Панькевич, — міг одержати або сам згаданий воєвода або і його предок може і для того, що походив з околиці, де вимовлялося „детко", „датко" місто „декто", „дакто". Перемиським людям вимова сего неозначеного займенника устами нашого воєводи або його предка була чужа, а може і смішна, тому і придали вони самі чужому чоловікові і прізву від його вимови, що діється звичайно і тепер" (стор. 688). Нам видається, що ця етимологія прізвища „Детко" оперта на ономастично-порівняльних і діялектологічних основах, переконлива ще більше, як двадцять років тому, і Панькевичеві треба завдячувати її видвигнення й наукове обґрунтування.

Місцевим назовництвом (топонімікою) Панькевич зайнявся дещо пізніше. У першому томі видання Словацької Академії Наук у Братиславі „Лінґвістіка Словака" (1939-40) він надрукував цікаву статтю п. н. „Назва гір Вигорлят на північ від Собранець-Михаловці" (стор. 60-63). В цій статті він опирається на працях І. Франка, Яр. Рудницького й А. Петрова і зв'язує кінець назви „Вигорлят" із наростком -ат (із старого -ент). Щодо кореня цієї назви, то Панькевич готовий зв'язати його з словом „горіти", мовляв, від цього слова „маємо в Карпатах часті назви, котрими називають луки між лісами, що постали зі спалення ліса на луку".

Обидві статті Панькевича мають спільне те, що вони стосуються одної назви і, хоч притягають порівняльний матеріял, дають розв'язку тільки одній назві. Категорій назв або т. зв. ономастичних типів Панькевич не торкався в своїх працях, за винятком однієї статті-рецензії на працю підписаного „Географічні назви Бойківщини" (Львів 1939) в тім же словацькім виданні. Не вважаючи на подібні рецензії цієї праці інших учених (З. Кузелі, К. Г. Маєра тощо), рецензія Панькевича найдовша і найвичерпніша. Автор її з великим знанням топономастики Карпат проаналізував матеріял і методу праці підписаного й хоч місцями не погоджувався з його становищем, то свої критичні уваги подавав обґрунтовано й в академічній формі. Тим то пізніші дискусії на теми назвознавства з Панькевичем у Празі були на висоті і залишали в підписаного завжди приємний посмак. Згадуючи його в рік його смерти, маємо перед очима постать справжнього українського вченого, відданого працівника на полі мовознавства, строгого в своїх вимогах критика, вимогливого вчителя-педагога, а при цьому серйозну й зичливо наставлену людину, доброго громадянина й щирого українського патріота.

СТЕПОВІ ШЛЯХИ

На тих шляхах
І кров, і піт,
І сльози матірні, і муки
Гіркої, мов полин, розлуки —
Зчорніти з неї
Міг би цілий світ!
Але дзвеніли стремена,
Сідлали хлопці всоте коні, —
І гук вставав на оболоні,
І пожарами
Бралась далина.

І скільки їх, простих,
Безвісних;
За край сплюндрований,
В біді,
Кістьми лягло
У битвах злісних,
Зложили чесно
Голови тоді!

Петро Кожух, —
А де могила?
Об тім лиш
Ворон чорний зна.
Данило Корж, —
Сказать не сила, —
Взяла морська
Солона глибина . . .

А Иван Дерій,
А Коновченко, —
Негнучі в скруті козаки,
А Погримайло,
Вдовиченко —
Дались ординцю
Й шляхті у знаки . . .

О земле, спом'янім
Ту кров червону,
Шляхи, і многих,
Многих імена . . .

АНАТОЛІЙ КОСМАТЕНКО

Інж. Василь Рижевський

ПІВ СОТНІ ЛІТ ТОМУ . . .

Спомин з „Основи" і давнього Львова

(1)

Минуло 53 роки від часу, коли я, по іматрикуляції на львівській Політехніці в 1905 р., вписався в члени „Основи", товариства українських студентів львівської Політехніки. Це був саме час, коли „Основа" зійшла на вершок своєї популярности, здобула велику симпатію і пошану серед українського громадянства. Вона мала тоді коло 45 зареєстрованих членів, з того активних не більше як 15-20. Проте, ця мала, але надзвичайно рухлива група брала широку участь у всіх ділянках нашого суспільного життя.

Одним словом „техніки", як їх загально називали, були всюди і помагали в суспільній праці майже в кожному українському товаристві. Одні анґажувались в культурно-освітній праці по читальнях „Просвіти", головно в читальні св. Юра, Личакова, Жовківського передмістя, Левандівки, Богданівки і інших, — казали там доповіді, організували хори та підготовляли аматорські вистави, національні свята і т. д. Другі, з добрими голосами, вступали в члени хору „Боян". Треті, що любили спорт і руханку, вписувались до руханкових товариств „Сокіл-Батько" або „Січ", брали там жваву участь в організуванні перших відділів Січових Стрільців, які через кілька років після того вкрили себе военною славою.

Одначе, найбільшою атракцією „Основи" були її загальновідомі — елеґантні українські балі, якими інтересувався не тільки український Львів, але цілий край. На цій темі трохи довше спиняється моя думка.

Уже за кілька місяців наперед „Основа" вибирала з-поміж своїх членів балевий комітет, в склад якого майже з року в рік входили: Клим Гутковський, Степан Заячківський, Олександер Гладишовський, Василь Рижевський, Віктор Трач, Евстахій Недільський і ін. Комітет зараз розписував конкурси і визначав нагороди за найкращі проєкти запрошень і карнетів. В означеному реченці жюрі вибирало найбільш мистецькі зразки, винагороджувало їх і давало до виконання. За місяць перед балем комітет висилав коло 1,200 запрошень родинам визначніших наших громадян в цілому краю.

В міжчасі кипіла робота над приготуванням декорації заль. Мальовано різні орнаменти, якими в дні балю вкривались усі стіни балевих заль. Декорації ці були щороку в іншому стилі. То давали вони оману з старих часів Єгипту, то Асирії, то Індії. Бувало, що декорації випозичали з міського театру. Одного року основ'яни так гарно намалювали яремчанський міст, в розмірах на цілу залю, що директор театру після балю закупив ту декорацію.

Великий вклад грошей і труду в декорації балевих заль вповні виплачувався, бо робив основ'янські балі незрівняними й безконкуренційними. При світлі кольорових рефлекторів учасникам забави здавалось, що вони дійсно попали в якусь фантастичну країну. Додати треба, що й знаменита військова оркестра в складі 30 осіб, під проводом головного капельмайстра, підносила настрій і рвала до танцю молоді пари.

Балі „Основи" відбувалися під протекторатом найвизначніших наших громадян з наукових, політичних та навіть духовних кол, і це надавало їм особливої поваги.

Маса зелені, ялиць і квітів впроваджували гостей до удекорованих балевих заль, де при вступі вітали їх члени комітету.

Балі „Основи" відбувались звичайно в „Народному Домі" або в фільгармонії. Три сотки або й більше пар ставало до кадриля чи лянсьєра, і це давало прекрасний, мальовничий образ гостям, а зокрема тим, що приглядались забаві з бальконів. Усіх панів без виїмку зобов'язував фрак і білі ґлясе рукавички, пань — стрійна балева сукня. З ударом 10 години вечора головні аранжери К. Гутковський, Братко Шухевич, Дигдалевич, д-р Волошин, дир. Гілярій Чапельський і інші давали знак оркестрі, і баль розпочинався традиційною коломийкою. Потім ішли елеґантні кадрилі, лянсьєри, переплітані вальсами, бостонами, польками, але „клю" балю — це був котильйон в повені різнокольорового проміння рефлекторів. Обдаровування пань живими трояндами, а панів під час „вальсу пань" блискучими котильйоновими орденами, для вирізнення симпатій, — вносило багато емоцій, що все разом полишало по собі незабутні спогади.

Влаштовування такого балю коштувало багато — понад 1000 австрійських корон, але воно оплачувалось „Основі", бо із грошей, зібраних за вступи і з прибутку, що його давав буфет, по сплаченні всіх зобов'язань, лишалося ще в касі коло 1000 корон, якими опісля цілий рік підтримувалося діяльність „Основи". Вступ на баль „Основи" був дуже високий, — по 5 корон від особи.

Варто згадати й про те, яку колосальну працю мусіла виконати мала горстка „основ'ян", декоруючи залі, влаштовуючи буфет, виконуючи обов'язки господарів.

По першій світовій війні обставини змінились. „Основа" вже не всилі була давати своїх традиційних балів у давньому блиску. Не було вже тих коштовних декорацій, зникли мистецькі запрошення й гарні карнети, а, крім того, з основ'янськими балями почали конкурувати інші українські балі: баль „Преси", „Червоної Калини", „Медичної Громади" і ін.

*

Академічний рік на Політехніці розпочинали поляки, а також і українці, окремо своїм власним інавґураційним концертом у прекрасній великій авлі, стіни і суфіти якої прикрашені були цінними образами відомого польського маляра-мистця Яна Матейка (родом з Тернополя і, як твердять, українського роду: початково звався він Іван Матвійко).

На це святочне відкриття року українці-основ'яни запрошували найвищих достойників тодішньої австрійської влади у Львові, професорів Політехніки і найвизначніших членів громадянства.

На жаль, рік 1906 був останнім, що в ньому ще вдалося влаштувати український інавґураційний концерт. Під час концерту вдерлась на залю численна група вшехпольських студентів, які зі свистом та вигуками — „Преч з гайдамакамі", погрожуючи палицями, спричинили великий заколот. Незвичайно тактовно зареагував тоді присутній на концерті ректор Політехніки проф. Синєвський. Він встав і голосно сказав: „Бардзо жалуєн, же нє умєн пшемавяць в вашим єнзику ойчистим, аби тем зазначиць, же не зґадзам сєн з постемпованєм тей ґрупи млодзєжи польскєй, ктура ту своім нєтактем вивола ла такє замєшанє". „Ганьба!" — заверещали на це польські авантурники. Про дальший хід концерту вже не було мови. Гості почали виходити, і мені припала честь перепровадити застрашену нашу солістку панну Левицьку поміж густими рядами здичавілих „героїв", що безнастанно ревіли й вимахували палицями. Чудом можна назвати, що нас тоді не побили. Для святого спокою, щоб догодити полякам, а також під натиском тих професорів, що ворожо були наставлені до українців, збір професорів ухвалив вже ніколи не давати „основ'янам" авлі на влаштування українських концертів.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА СВІТЛИН

2-го листопада 1958 року відбулася у Филаделфії успішна вистава української військової літератури та фотографій про всі українські військові формації у зв'язку з відкриттям музею, архіву й бібліотеки ОбВУА. Виставу оглянуло 464 особи.

При вступі звертав увагу напис: „Тільки українське військо визволить Україну", а далі в трьох кімнатах ЗУАДКомітету виставлено 960 оригінальних фотографій і 320 книжок та брошур виключно про українське військо, про його життя й боротьбу за Самостійну Українську Державу. На головному місці виставлено 16 фотографій українських генералів, а далі фотографії про Українських Січових Стрільців, Українську Галицьку Армію, Армію УНР, гетьмана генерала Скоропадського, а опісля дуже рідкісні фотографії про українське військо в таборах в Йозефові, Німецькому Яблонці та Ліберці. Був окремий відділ Карпатської Січі і цікаві відділи про б. вояків І-ї Української Дивізії і про УПА. Також звертав увагу відділ фотографій та альбомів про українців в американській армії і про українців учасників війни на Кореї.

На почесному місці освітлений портрет Митрополита А. Шептицького з підписом: „Слуга Божий Митрополит Шептицький великий прихильник українського війська та покровитель українських інвалідів".

Крім фотографій та портретів Головного Отамана С. Петлюри, генерала Скоропадського та генерала Чупринки була виставлена українська військова література про всі вищезгадані українські військові формації. Між іншим календарі Червоної Калини, Літопис Червоної Калини та інші красві видання. Присутні з цікавістю оглядали виставлені експонати. Батьки повчали дітей, звертаючи увагу на кол. українське воєцтво. Деякі з молодих пізнали на фотографіях своїх батьків, які померли, вивезені або помордовані большевиками.

Під час вистави о 1-ій год. по пол. відбулося відкриття музею, архіву та бібліотеки ОбВУА у Филаделфії. Вступне слово сказав ред. Микола Вайда, секретар місцев. Відділу ОбВУА, а святочну промову виголосив д-р В. Галан, голова Головної Управи ОбВУА, підкреслюючи потребу і значення музею, архіву й бібліотеки у Филаделфії. Виставу зорганізував і керував комітет в складі ред. М. Вайди, І. Даньківського і Є. Рудого.

М. В.

● У виборах до міських і громадських рад в Італії, що відбулися минулої неділі, християнські демократи і праві соціялісти збільшили дотеперішню кількість своїх мандатів, а комуністи втратили. У 1954 році в таких самих виборах комуністи дістали 40.4% голосів, а минулої неділі лише 38.6%. Християнські демократи дістали 42.9% голосів.

З наших буднів

НАШІ ВИГРАЛИ!

І так уже по ґвалті, по виборах. „Свобода" написала, що скрізь, по всій Америці, виграли наші приятелі — ну, і слава Богу! З такою масою приятелів уже ми тут не загинемо. Принаймні буде кого запросити на голодову, чи жалобну маніфестації.

Хоч і деякі наші добрі приятелі провалились, як довгі, напр. сенатор Новленд, республіканець, чи губернатор Гарриман, демократ . . . Взагалі, коли так добре роздивитись, то всі визначні політики, всі сенатори й конґресмени — це наші приятелі. Жаден досі не сказав — я ваш ворог! Правда, деякі з них ще не можуть відрізнити нас від русских, чи від поляків, але й ці справи, хочеться вірити, якось помаленьку наладнаються.

А може, в новій політичній коньюнктурі, ще діб'ємось такого успіху, що Вашинґтон погодиться на відновлення українських радіопередач „Голосу Америки"? ..

Жаль, що при всіх наших успіхах із голодом, з Сасом-Яворським і з Капелею Бандуристів, при величезній кількості приятелів — ми ще далі нація непопулярна в світі. Іншими словами — бракує нам доброї реклями; або якого доброго менаджера від реклями ...

Що тут казати... Таки завидки беруть читати, як в останньому часі „розпастернацилась" світова преса. „Дістав Нобеля — віддав Нобеля!.. Написав листа до Хрущова!.. Не хоче їхати закордон;.. Занедужав на серце!"

Що відважний хлоп — це правда, і за те дається йому кредит. Але наш небіжчик Хвильовий теж був відважний, бо написав листа до Сталіна, і то в часах, коли за таку кореспонденцію просто — ставили під стенку, а не „кидали за пліт", як того цигана з байки Руданського. І хоч потім м'ятежний Микола і в лоб собі стрелив, проте світової опінії не зворушив. Інше діло — Пастернак! „Ню Йорк Таймс" присвятив йому спеціяльну статтю навіть тоді, коли комсомольці назвали його — свинею.

„У сусіда хата біла,
У сусіда жінка мила..."

Але українці, як відомо, це нащадки запорожців, а запорожці, як відомо, відзначались шибеничним гумором, і навіть сидячи на палях — стругали різні „джовки". От, такого доброго „джовка" почув я вчора в Літературно-Мистецькому Клюбі.

— Знаєте, панство, — сказав Влодзьо Баб'якт, — тому, що Пастернак відмовився від нагороди Нобеля, то цю нагороду повинні тепер дати Косаренкові-Косаревичу за його „Московського Сфінкса".

— Я не протестую, — відозвався скромно з кутка автор „Сфінкса".

Так ми себе потішили, посміялися, і — як звичайно — заспівали.

Ікер.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК В ЗДА

повідомляє, що цього року при УВАН у ЗДА за керівництвом проф. В. Мартоса відкривається „Семінар з проблем господарської, фінансової, соціяльної, зовнішньої і внутрішньої політики". Наукових робітників, що бажають взяти участь у Семінарі — просять зголоситися до Академії (11½ Вест 26-та вул. Н. Й., тел. ЛЕ 2-6993) середами в год. 3 — 5 дня.

Перший Семінар відбудеться у вівторок 18-го листопада ц. р. о год. 6,30 веч. в приміщенні Академії.

Керівництво Семінару

Кожний свідомий українець і кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Дністер", Від. 430, повідомляє своїх членів, що побір вкладок за листопад відбудеться в суботу, 15-го листопада 1958 р., в Укр. Клюбі, при 23 і Бравн вул. в год. від 7:00 до 9:00 веч., та в неділю, 16-го листопада 1958 р., в Укр. Клюбі при 847 Н. Френклін вул., в год. від 11:30 до 1:30 по пол. Просимо членів прибути і вирівняти всі належності. — О. Вакай, секр.

MISCELLANEOUS

ВИПРОДАЖ з причини закриття. Новий і дещо уживаний чоловічий зимовий одяг. Безплатні поправки. LUTA CLOTHING 599 W. 187th Street off St. Nicholas Ave., IRT 191st St.

Близько 100 років чесної обслуги. BURNS BROS BROOKLYN, N. Y.
- Олива до огрівання
- Вугілля
- Печі на оливу

Tel.: GLenmore 6-6500

STEINWAY LODGE Restaurant of Distinction. Приватні приміщення до 200 осіб у величавій залі диєркал. Весільні прийняття наша спеціяльність. Недільний обід від 1-8 п. п. від — $3.00. Замовлення на Тенксгівінг і Різдво вже тепер — $3.25. 18-34 (Foot of) Steinway St. ASTORIA, L. I. Tel.: AS 8-9813

ГРИБИ Імпортовані з ПОЛЬЩІ і РОСІЇ. Різні — Цілі — В частинах. Приступні ціни. KIRSCH MUSHROOM 168 Rivington St., NYC. Tel.: GR 3-5393

FIORE'S — свіжо видобуте з копальні „Снис вугілля". Найбільший вугляний склад в місті. Одна величина — докладно вмите. Дає довше тривале тепло. На бажання забезпечений бюджетовий плян. FIORE BROS., 40 La Salle St. Staten Island 3, N. Y. Gibraltar 2-5900

Не чекайте аж Вам забракне! Зробіть запас вже тепер на неділю. Доставляємо даром! Hempstead і Околиця. Телеф.: IVanhoe 3-1888. WALTER PODBIELSKI LIQUOR STORE. Всі популярні марки. Заграничні і домашні лікери, вина. 141 Westbury Blvd. Hempstead, L. I.

BACZEWSKI
ДОБІРНІ ПОЛЬСЬКІ НАПИТКИ знову до набуття

Ялівцівка
Контушівка
Кмінківка
Афиняк
Сливовиця
Горівка чиста
Жубрівка
Вишняк

Одинокий імпортер в ЗДА
Tower Eximpo, INC.
70-02 Cypress Hills St. RIDGEWOOD 27, N. Y. Tel.: VAndyke 1-0510
В НЮ ДЖЕРЗІ телеф.: BOLLER BEVERAGES Inc. ELizabeth 5-6800.

РОЗШУКИ

Розшукую ДУДА ПАВЛА, повіт Лісько, село Поляна, обл. Дрогобицька. Правдоподібно, має перебувати у Канаді. Маю відомості з дому. Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на мою адресу: Никола Бобиляк, 496 Second St., Troy, N.Y. Заграничні газети прошу передрукувати.

ДО ВИНАЙМУ КІМНАТИ

НЮАРК, Н. ДЖ. До винайму помешкання 6 великих кімнат, огрівання і гаряча вода. Рент 85.00 місячно, 18th Ave., cor. Springfield Ave. Bigelow 8-1777

RESTAURANT

GRIPSHOLM RESTAURANT 324 East 57th Street, N. Y. Найліпше шведське SMORGASBORD. Іерекуски — Коктейлі — Обіди. Відкрито: кожного дня.

КНИЖКИ—ЖУРНАЛИ

„В ЧАСІ І ПРОСТОРІ" П'єса. Ціна $2.00. Замовляти: "SVOBODA" P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

MISCELLANEOUS

HALLETT & HALLETT ДИРЕКТОРИ Похоронного Заведення від 1854. HALLETT HOMESTEAD 147th St. and Northern Blvd. FLUSHING. Howard L. Hallett, Lic. Mgr. Wesley Hallett, Treasurer. FLushing 9-0062

REAL ESTATE

ДОМИ НА ПРОДАЖ:
2-род., гараж, сад, недалеко Pelhambay Park, за $19,500.
2-род., мур., сад, гараж, північ. Бронкс, за $25,000.
1-род., з великим садом за $9,000, готівки $3,500.
3-род., гараж, 2 мешк. вільні, 6. Зоопарку за $17,500, готівкою $5,000.
Вигідні умови сплати.
Є на продаж багато мешканевих домів, які дають добрий дохід.
DRUJBA REALTY CORP. 3450 Broadway, N. Y. C. AU 1-0194

БУДИНКИ на ПРОДАЖ
2-род., мурований на Linden Blvd., найкраща секція в Брукліні.
8-род., мур., біля Prospect Park-у.
Будинки в доброму стані.
Tel.: PR 2-2323 після 4 год. Mohylyn

НА ПРОДАЖ або ДО ВИНАЙМУ з площі 75 × 100 і будинок. Можна купити також тільки половину. 12-14-16 Hawthorne Ave. Jersey City, N. J. Tel.: ATlas 8-2283

Are you going to MIAMI, FLORIDA? If yes, — Visit the **Sinak Realty**. We Rent and Sell Homes, Rent Rooms, Sell Income Property and Apartment, Motels. We Sell all Kinds of Business. Mrs. Maria K. SINAK Registered Real Estate Broker. 2306 W. Flagler Street Miami, Florida. Only 23 Blocks from Court House. Take Bus 11, 3, 4.

MISCELLANEOUS

Засновано 1921 р.
Замовляйте ВУГІЛЛЯ тепер. Низькі весняні ціни.
EVergreen 3-4450
MAPLE COAL & COKE Co.
72-74 Box Street, Brooklyn 22, N. Y.
Доставa до: MANHATTAN • QUEENS • BRONX
Fred KUDLAK - Oil Burners - Український ВЛАСНИК

ЧИ У ВАС ЗАГАЛЬНА СКЛЕРОЗА?

Загальна склероза сама виявляє себе в неправильному функціонуванні мускулів. Видужання залежить від відтворення діяльности нервових центрів, що в свою чергу, гармонійну працю нормальних процесів людського організму. Це намагання зробила хіропрактика і вона має великий успіх у лікуванні багатьох випадків недуг загальної склерози і дає нам тепер нову запоруку здорового життя. Досліди в Spears Hospital причинились до дальшої успішности поборювання хіропрактикою того паралізуючого ворога. Підіть до Вашого місцевого хіропрактора або пишіть по безплатну літературу про Multiple Sclerosis в інші подібні недуги.
Spears Chiropractic Hospital — Dept. A 102, Denver 20, Colorado

ПАЧКИ до всіх країн Европи
без МИТА...
ВИСИЛАЄМО — ХАРЧІ, ОДЯГ, ВЗУТТЯ, МАШИНИ, АКОРДЕОНИ і багато інших речей.
НАЙНОВІШІ ЛІКИ
Найнижчі ціни. — На бажання висилаємо каталоги. Також ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ.
S. DZIAKIEWICZ AGENCY
860 So. Broad Street TRENTON 10, N. J. Телеф.: EX 4-9559
Бюро відкрите ЩОДЕННО — до год. 6-ої веч. в СУБОТІ — до год. 3-ої по пол.

СПЕЦІЯЛЬНІ ПАЧКИ на РІЗДВО до всіх країн ЕВРОПИ й АЗІЇ

Пачка Н $28.40
5 фт. шинки без костей, 5 фт. сметанкового масла, 5 фт. чистого смальцю, 5. фт. цукру.

Спеціяльна N. 3 $32.83
1000 g. найліпшої Бразилійської кави, 1000 g. Голляндського какао, 1000 g. чистого смальцю, 1000 g. сметанк. масла, 3000 g. цукру, 250 g. цейльонського чаю, 500 g. голляндського шоколяди, 500 g. сира 45% товщу, 1000 g. рижу, 500 g. сушених пічесів, 200 американських папіросів.

Спеціяльна для жінок $76.20
3½ ярда 100% вовняної матерії на плащ, 3 ярди 100% вовн. матерії на жіночий костюм, 6 ярдів відповідної підшивки-рейон, 3 ярди 100% вовни на суконку, 8 ярдів рейону на суконки і блюзки, 8 ярдів перкалю на літні суконки і блюзки.

ЦЕ ОГОЛОШЕННЯ, Є ДЛЯ ВАС ВАРТОСТИ, 50 центів.
Витніть його і залучіть з Вашим замовленням до нас і можете відтягнути 50¢ від ціни. Жадайте наших нових каталогів на пачки-дарунки і ліки. Ми є керівна фірма у пересилці ГРОШЕЙ до краю, по спеціяльній ставці 10 рублів за доляра. Прошу довідатись.

GRAMERCY — DEPT. S
744 Broad Street NEWARK 2, N. J.
Дозволено і забезпечено.

ВПЕВНІТЬСЯ, що Ваша ДАРУНОК-ПОСИЛКА до КРАЮ є 100% забезпечена

Коли висилаєте свій пакунок впевніться, що висилаєте його через авторизовану фірму і вимагайте доказу забезпечення.
Це є у Вашому найліпшому інтересі посилати через відповідальну фірму, яка є в бизнесі понад 25 років. Ми гордимося нашою ввічливою, доброю, уважною і скорою обслугою.
Пакунки одержані полудні, полагоджуються і висилаються рахунок до 24-ох годин.
Зайдіть до одного з наших бюр і жадайте, щоб керівник показав Вам посвідчені відбитки нашої забезпеченої полиси "from Door to Door".

GLOBE PARCEL SERVICE, Inc.
Пишіть або телефонуйте за найновішим інформаційним каталогом.
716 Walnut Street PHILADELPHIA 6, Pa. Tel.: WAlnut 5-3455
1991 Broadway New York 23, N. Y. Tel.: LYceum 5-0900
4102 Archer Avenue Chicago 32, Ill. Tel.: FRontier 6-6399
1313 Addison Rd. Cor. Superior Ave. & E. 71st Street Cleveland 3, Ohio Tel.: UTah 1-0807
390 West Broadway. So. Boston 27, Mass. Tel.: ANdrew 8-8764
6446 Michigan Ave. Detroit 10, Michigan Tel.: TAshmoo 5-7560
683 Hudson Ave. Rochester, N. Y. Tel.: BAker 5-5923
263 Market Street Newark 2, N. J. Tel.: MArket 3-1968
346 — 3rd Ave. Pittsburgh 22, Pa. Tel.: GRant 1-3712

Поспішіть вислати Рідним і Друзям ПОСИЛКИ-ДАРУНКИ
Найбільш відповідальна фірма ВИСИЛКИ ПАЧОК до всіх країн Европи і других
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
(LICENSED BY U.S.S.R.)
BROOKLYN, 1530 Bedford Ave., (cor. Lincoln Place.) Tel.: IN 7-6465 — IN 7-7272
NEWARK, N. J — 312-14 Market St., Newark, N. J. — Tel.: MI 2-2452 — MI 2-1681
Відкрито в НЕДІЛІ — від 9-4 по пол.

Посилати можна ТІЛЬКИ НОВІ РЕЧІ (матеріяли, одяг, харчові продукти, ліки, машини до шиття, акордеони і т. п.). Доставa пачок гарантована, підпис відборця. Всі видатки і мито оплачується у бюрах фірми. Кожна посилка забезпечена.
Для вигоди клієнтів при бюрах нашої фірми є великий і різнородний вибір товарів найліпшої якости по умірковних цінах.
Фірма відкрита: ЩОДЕННО, включаючи НЕДІЛІ від 9-ої рано до 6-ої веч., в СУБОТИ: від 9-ої рано до 4-ої по пол.
Бюро в НЮ ЙОРКУ при 2-ій Еве. відкрите кожної суботи і неділі: 9 рано до 4 п. п.
Бюро в НЮАРКУ відкрите тепер в НЕДІЛІ — від 9-ої рано до 6-ої по пол.

НАШІ ВІДДІЛИ:

78 — 2nd Avenue, NEW YORK 3, N. Y. ORegon 4-1540	11601 Jos. Campau Avenue, DETROIT 12, Mich. TOwnsend 8-0298	832 N. 7th Street, PHILADELPHIA 23, Pa. WAlnut 3-1747
651 Albany Avenue, HARTFORD, Conn. CHapel 7-5164	121 S. Vermont Street LOS ANGELES, Calif. DUnkirk 5-6550	1241 Ashland Avenue, CHICAGO 23, Ill. HUmbold 6-2818

На осінь! На зиму!
НАЙКРАЩУ ЧОЛОВІЧУ ГАЛЯНТЕРІЮ виберете в
DUNLEY HAT SHOP
14 Saint Mark's Place NEW YORK CITY (Іст 8 вул., між 2-3 Евенями).
МАЄ НА СКЛАДІ великий вибір осінніх і зимових КАПЕЛЮХІВ від $4.95 та більше. Маємо також великий вибір ФІЛЬЦОВИХ В ЕЛЮРОВИХ КАПЕЛЮХІВ, імпортованих з Італії, найкращої якости в різних кольорах і найновіших фасонах власного виробу та відомої марки капелюхи — KNOX.
Кожний капелюх гарантований. — Куплений у нас капелюх чистимо фабричною методою. Пригадуємо, що у нашому відділі ЧОЛОВІЧОЇ ГАЛЯНТЕРІЇ першої якости різнородні СОРОЧКИ, 100% cotton, знаної марки "JAY SON". Всі сорочки гарантовані в пранні. У великому виборі також: ДОЩОВИКИ, ПАРАСОЛІ, імпортовані СВЕТЕРИ, КРАВАТКИ, СКАРПЕТКИ, ПАСКИ, ШАЛИКИ й інші зимові речі.
Просимо зайти і переконатись про високу якість матеріялу та низьку фабричну ціну. — ГОВОРИМО ПО-УКРАЇНСЬКИ. —
Слухайте нашої радіопередачі кожної суботи на українській програмі Р. МАРИНОВИЧА.
Отворено щоденно до год. 8-ої веч. — в суботи до 10-ої веч.

Вступайте в члени УНСоюзу.

MARKE SALAMANDER
Поштові посилки полагоджується негайно. Висилається безплатні каталоги.
імпортовані з Німеччини
"HARALD" чорні або брунатні з телячої шкіри виложені футерком $16.95
"RIA" чорні замшові прикрашені хутром, виложені футерком $15.95
Теплі, виложені футерком дитячі черевики на кулапо $8.95 - $12.95
З вовни верблюда папучі для жінок, чоловіків і дітей, також інші моделі $2.95 - $5.95
Щойно одержано лещетарські черевики.
Німецькі панчохи "Perlon" $1.25.
Німецькі робочі чоботи і пантофлі у великому виборі
SALAMANDER
335 EAST 86th ST., N. Y. C. між 1. і 2. Avenue, Tel.: EN 9-3045
Відкрито щоденно 10—7, в четвер 10—9 год.
58-02 Myrtle Avenue, Ridgewood-Brooklyn Tel.: EV 1-3727
Відкрито щоденно 10—7, в середи до 6, в п'ятниця до 9 год.

ПАЧКИ ВАШИМ РІДНИМ В СТАРІМ КРАЮ
з оплаченим тут МИТОМ і 100% ГАРАНТІЄЮ.
НОВІ РЕЧІ — МАТЕРІЯЛИ — ШКІРА І ЛІКИ.
ДОСТАВЛЯЄМО ПАЧКИ В НАЙКОРОТШОМУ ЧАСІ.
НАША НАЙЛІПША РЕКОМЕНДАЦІЯ — БАГАТО ТИСЯЧ ПОСТІЙНИХ КЛІЄНТІВ ПО ЦІЛІЙ АМЕРИЦІ.
Central Parcel Service, Inc.
220 South State Street CHICAGO 4, Ill.
Жадайте нового каталога. Наша давновідома фірма має договір з ІНТУРИСТОМ від 1947 року. Phone WAbash 2-9354

АРТРЕТИЗМ
Нормальна рука — Артретична рука
Досліди в SPEARS відкрили двері для видужання тисячам тих хворих, що вже не мали ніякої надії на поміч у їх артретичних і ревматичних болях. Якщо Ви залегкосердні в цьому лікуванні, що допомогло вже так багато людям в їх болю і окаліченні, звериться листовно до нас за відповідною безплатною літературою та відвідайте Вашого місцевого лікаря - хіропрактора.
Spears Chiropractic Hospital, Dept. B-102, Denver 20, Colo.

АРКА Company 48 E. 7th St. New York City Tel.: GR 3-3550
НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР Різдвяних карток та календарів на 1959 рік!

MISCELLANEOUS

ПЕЧАТКИ
різного рода в різних мовах — виробляє —
Roman IWANYCKYJ 1726 Park View Ave. Bronx 61, N. Y.
Телефонувати: вдень — GR 7-0729, пізно вечером — SY 2-9437
Нощо тратити час на писання адрес? Замовляти: „АРКА", „СУРМА" або на повищу адресу.
ПЕЧАТКА: з лінії у двох інчах — $1.60
ВИСИЛАЄМО ПОШТОЮ.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНГС

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна і найкраща. У випадку смутку в родині кличте як в день так і в ночі:
JOHN KOWALCHYK
129 GRAND STREET, cor. Warren Street, JERSEY CITY 2, N. J. Tel. HEnderson 4-5131

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J. ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

ЗБІЛЬШЕНІ ДИВІДЕНДИ!
$3\frac{1}{4}\%$
РІЧНО кредитоване, або платне 2 рази в рік.

ПОЧАВШИ 1-го СІЧНЯ 1958 р.
- Ощадності, забезпечені до $10,000
- Гроші, одержані до 15-го листопада, будуть процентувати нові дивіденди, від 1-го листопада.
- Радо приймаємо нові конта, від $1.00 вгору.

IRVING SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
126 MARKET ST. (бл. MAIN) PATERSON, N. J.
Відкрито ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 3-ої по полудні. Також у П'ЯТНИЦІ — від 6-ої до 8-ої вечора
ДЛЯ ВАШОЇ ВИГОДИ:
ОЩАДНОСТЕВІ КОНТА — РІЗДВЯНІ ОЩАДНОСТІ — ВАКАЦІЙНІ — ГІПОТЕЧНІ ПОЗИЧКИ — ПОЗИЧКИ НА ПОЛІПШЕННЯ ДОМУ — ПОДОРОЖНІ ЧЕКИ — ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ — ПРИЙМАННЯ РАХУНКІВ ЗА ГАЗ, ЕЛЕКТРИКУ І ТЕЛЕФОН — ВОГНЕТРИВАЛІ СКРИНЬКИ.

ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи й других
Користуйтесь услугами ВІДПОВІДАЛЬНОЇ, ВВІЧЛИВОЇ І СКОРОЇ ФІРМИ
GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.
(Licensed by the USSR)
135 West 14th St. — NEW YORK 11, N. Y. — Tel.: CHelsea 3-2583
НАШІ ВІДДІЛИ:

39 Raymond Plaza W. NEWARK, N. J. Tel.: MArket 2-2877	141 Second Ave. N. Y. C. Tel.: GR 5-7430	132 Franklin Ave. HARTFORD, Conn. Tel.: CHapel 6-4724. Mgr. Я. Тростянецький	332 Fillmore Ave. BUFFALO 6, N. Y. Tel.: MOhawk 2674
906 Literary Rd. CLEVELAND 13, O. Tel.: TOwer 1-1461	11339 Jos. Campau DETROIT 12, Mich. Tel.: TOwnsend 9-3980	632 W. Girard Ave. PHILADELPHIA 23, Pa. Tel.: WAlnut 5-8878	308 W. Fourth St. BOSTON 27, Mass. Tel.: ANdrew 8-5040

По всі запити, що відносяться до висилки пакунків Вашим Рідним і Друзям, звертайтесь до наших досвідчених, ввічливих і уважливих керівників, які радо дадуть Вам всі необхідні інформації.
Обдаруйте своїх Близьких і Рідних — ПОСИЛКОЮ — на РІЗДВО і НОВИЙ РІК!
Наша велика фірма користується довір'ям тисячів задоволених клієнтів, гарантує на 100% доставу кожної посилки.
Кожну посилку висилається на протязі 48 годин і приходить на місце призначення через 6-7 тижнів (летунською поштою через 7-12 днів).
В крамницях вибір першоклясних харчових продуктів, мануфактурних виробів, шкіри, хусток на голову, взуття, годинників і т. п., по дуже низьких цінах.
Затямте, що ми є спеціялісти у всьому, що відноситься до висилки пакунків.

MERCURY UTC
PARCEL & TRADING CO. 80 East 7th Street NEW YORK CITY 3, N. Y. Tel.: ORegon 4-3930
ВИСИЛКА ПАЧОК до всіх країн Европи
ФАХОВО — СОЛІДНО — СКОРО.
ВИСИЛКУ І МИТО ПЛАТИТЬСЯ ТУТ.
Летунською поштою до 8-10 днів.
Маємо на складі ГУРТОМ І ДЕТАЛІЧНО такі товари: ШКІРУ м'яку і тверду — ХУСТКИ швайцарські, японські, аргентинські та інші. — МАТЕРІЯЛИ вовняні імпортовані і місцеві — ПОЛОТНА — ВСІЯНІ — ОКСАМИТИ — СТРУКСИ та ін. — МАШИНКИ до стриження — БРИТВИ та НОЖИЦІ — також німецькі ДІЯМАНТИ до різання скла у великому виборі.
— ЦІНИ НИЗЬКІ —
Крамниця відкрита:
ЩОДЕННО — від 9-ої рано до 8-ої вечора, у НЕДІЛЮ — від 9-ої рано до 4-ої по пол.